

národní
úložiště
šedé
literatury

Bezpečnost práce je věcí každého zaměstnavatele a zaměstnance

Výzkumný ústav bezpečnosti práce
2022

Dostupný z <http://www.nusl.cz/ntk/nusl-456797>

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 27.07.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

BEZPEČNOST PRÁCE JE VĚCÍ KAŽDÉHO ZAMĚSTNAVATELE A ZAMĚSTNANCE

PRAKTICKÉ PROVÁDĚNÍ ŠKOLENÍ BOZP

Vstupní školení – rámcový obsah

Povinnosti zaměstnavatele plynoucí ze ZP č. 262/2006 Sb. (§ 101 až § 105)

- ✓ vytvářet bezpečné a zdravotně nezávadné pracovní podmínky
- ✓ vyhledávat, posuzovat a hodnotit rizika možného ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců, informovat o nich zaměstnance; provádět opatření k odstranění těchto rizik a k ochraně zaměstnanců
- ✓ plní-li na jednom pracovišti úkoly zaměstnanci dvou a více zaměstnavatelů, jsou zaměstnavatelé povinni vzájemně se písemně informovat o rizicích a přijatých opatřeních a seznámit s nimi své zaměstnance
- ✓ provozovat stroje, zařízení a technologie odpovídající současným požadavkům na zajištění BOZP
- ✓ zřizovat potřebná ochranná zařízení, již instalovaná udržovat v účinném stavu, resp. zlepšovat jejich účinnost
- ✓ seznamovat zaměstnance s právními a ostatními předpisy BOZP, pravidelně ověřovat znalosti těchto předpisů a vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování
- ✓ poskytovat zaměstnancům k bezplatnému užívání potřebné osobní ochranné pracovní prostředky podle nařízení vlády č. 390/2021 Sb.
- ✓ nepřipustit, aby zaměstnanec vykonával zakázané práce a práce, jejichž náročnost by neodpovídala jeho schopnostem a zdravotní způsobilosti
- ✓ bezodkladně zjišťovat a odstraňovat příčiny vzniku pracovních úrazů a nemocí z povolání

Vstupní školení BOZP

- ✓ provádí se při nástupu do zaměstnání
- ✓ seznamuje nové zaměstnance s právními a ostatními předpisy k zajištění BOZP, které musí zaměstnanec při práci dodržovat
- ✓ provádí se u všech zaměstnanců

Periodické školení BOZP

- ✓ určí-li zaměstnavatel potřebu dané školení opakovat či stanoví-li tak specifický předpis

Speciální školení BOZP

- ✓ provádí se pro určité profese včetně periodického opakování

Školení musí být provedeno v jazyce, který zaměstnanec dokonale ovládá.

Doklady o školení BOZP

Zaměstnavatel musí vést dokumentaci o školení, ze které musí být patrné:

- ✓ kdo školil a kdy (datum a místo školení)
- ✓ osnova školení/obsah
- ✓ kdo se školení účastnil (prezenční listina)

Zaměstnavatel stanovuje způsob přezkoušení nabytých znalostí.

UPOZORNĚNÍ

Z právního hlediska je pro každého zaměstnavatele důležité, aby o všech zásadních krocích, mezi které patří i školení zaměstnanců v oblasti BOZP, vedl dokumentaci. Záznam o školení BOZP slouží jako doklad o tom, zda a v jakém rozsahu bylo školení BOZP provedeno, pro případ, že dojde k pracovnímu úrazu, současně také slouží jako doklad pro kontrolní činnost orgánů inspekce práce.

Povinnosti zaměstnance plynoucí ze ZP č. 262/2006 Sb. (§ 106, § 301, § 302)

- ✓ dodržovat povinnosti plynoucí z pracovního poměru
- ✓ dodržovat právní a ostatní předpisy BOZP vztahující se k výkonu práce, se kterými byl řádně seznámen
- ✓ zaměstnanci zařazení do vedoucích funkcí mají stejně jako jejich zaměstnavatelé povinnost vytvářet podmínky a zajišťovat plnění požadavků právních a jiných předpisů k BOZP
- ✓ dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost a zdraví
- ✓ dbát podle svých možností o bezpečnost a zdraví dalších osob
- ✓ dodržovat stanovené pracovní a technologické postupy, s nimiž byl řádně seznámen
- ✓ používat při práci osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení
- ✓ oznamovat nadřízenému nedostatky a závady BOZP a podílet se na jejich odstraňování
- ✓ na pracovišti nepožívat alkoholické nápoje, případně jiné návykové látky, pod jejich vlivem nenastupovat do práce, dodržovat zákaz kouření na pracovišti
- ✓ účastnit se školení BOZP
- ✓ podrobit se zkouškám a lékařským prohlídkám, jestliže souvisejí s pracovním zařízením
- ✓ podrobit se vyšetření na přítomnost alkoholu nebo jiných návykových látek

BEZPEČNOST PRÁCE JE VĚCÍ KAŽDÉHO ZAMĚSTNAVATELE A ZAMĚSTNANCE

INSTRUKTÁŽ BOZP NA PRACOVÍŠTI

Zápis o školení BOZP

O provedeném školení BOZP je třeba vést zápis, který má obsahovat:

- ✓ místo konání školení
- ✓ datum školení
- ✓ osnovu
- ✓ časový rozsah
- ✓ ověření znalostí proškoleného zaměstnance
- ✓ podpis školitele

Náklady spojené se zajištěním školení BOZP nese zaměstnavatel. U speciálních školení, případně získání příslušných oprávnění k obsluze zařízení nebo technologií, náklady nese zaměstnavatel pouze za předpokladu, že získanou kvalifikaci svých zaměstnanců využívá.

Úraz na pracovišti

(§ 102/6, 105/1, 2, 3, 106/4h) ZP, § 9/6 zákona č. 309/2006 Sb., nařízení vlády č. 201/2010 Sb.)

- ✓ vybavení lékárníčkami a jinými prostředky pro zvládnutí mimořádných událostí/havárií určené zaměstnancům k poskytování první pomoci
- ✓ poskytnutí první pomoci
- ✓ neprodlené ohlášení každého pracovního úrazu nadřizujícímu
- ✓ poskytnutí součinnosti při objasnění okolností a příčin pracovního úrazu
- ✓ evidence úrazu a vyhotovení záznamů o úrazu

Kdo nese odpovědnost za pracovní úraz, případně nemoc z povolání, za jakých podmínek je možné se zprostit odpovědnosti za pracovní úraz. Rozsah odškodnění. Účast odborových organizací.

1

Pracoviště a pracovní místo
(§ 2, § 7/1, 2 zákona č. 309/2006 Sb., nařízení vlády č. 101/2005 Sb.)

- ✓ řešení pracovního místa
- ✓ přístupové a únikové komunikace
- ✓ umístění vypínačů přívodu elektrické energie, případně uzávěrů zpracovávaných látek, plynů apod.
- ✓ význam zvukových a světelných signálů využívaných v provozu pro signalizaci nebezpečných stavů zařízení
- ✓ místo první pomoci, umístění lékárníčky
- ✓ důležitá telefonní čísla, případně osoby, na které je třeba se v případě zjištění závad nebo nebezpečných situací obrátit

2

Pracovní a technologické postupy, obsluha konkrétního stroje nebo zařízení
(§ 104 ZP, § 4/1 zákona č. 309/2006 Sb., zejména nařízení vlády č. 378/2001 Sb.)

- ✓ zaměstnanec je třeba seznámit s pracovními a technologickými postupy a požadavky na zajištění BOZP s přihlédnutím k charakteru stroje nebo zařízení, zpracovávanému materiálu apod., s předepsanými osobními ochrannými prostředky a jejich používáním samostatně pro každý stroj nebo zařízení, které bude obsluhovat
- ✓ zakázat nedovolené a nebezpečné pracovní postupy

3

Zvláštní odborná způsobilost
(§ 11 zákona č. 309/2006 Sb.)

- ✓ k obsluze některých zařízení je požadována zvláštní odborná způsobilost

4

Zásady bezpečné obsluhy elektrických zařízení

Se zřetelem na četnost a závažnost rizik je nutné, aby samostatnou částí vstupních školení byla témata:

- ✓ obsluha elektrických spotřebičů
- ✓ vymezení povolených prací s elektrickými zařízeními osobám bez příslušné elektrotechnické kvalifikace
- ✓ zákaz manipulace s elektrickými zařízeními
- ✓ další zásady BOZP podle převažujících prací